

Az állatállomány, a takarmány és az ivóvíz védelme

Csak utalásból ismerjük, de az ionizáló sugárzás következtében kialakult tüdőrákot először valószínűleg a görög filozófus, EPIKUROSZ (i. e. 341–270) írta le a Pangaion-hegy mélyén dolgozóknál, „bányász-betegségként”. Ma is e vidéken mérik a legnagyobb radon-koncentrációt Görögországban. A 16. században AGRICOLA és PARACELUS számolt be a bányászokat a szokottnál gyakrabban megbetegítő, esetleg halált okozó gázok jelenlétéről. A 19. század második felében pedig leírták az ún. Schneeberg-betegséget, amelynek igazi okát csak a 20. század elején fedezték fel, amikor az itteni bányákban is kimutatták a radont.

WOLFRAM FUCHS, amerikai mérnök már néhány hónappal az után lefektette a sugárzás elleni védekezés alapjait, hogy RÖNTGEN és BECQUEREL felfedezései megszülettek. Azt javasolta, hogy a sugárzásnak való kitettség ideje legyen a lehető legrövidebb; a sugárforrást ne közelítsék meg 30 centiméternél jobban; és fedjék a bőrt vastagon vazelinnel. Ennek ellenére az első tudósok közül sokan kutatásaik mártírjai lettek, sőt, tudatosan végeztek „önkísérleteket”. Gyakori volt a bőrkárosodás, az égések következtében az ujjak és a kéz elvesztése, és hamarosan jelentkeztek a daganatos megbetegedések is. Ennek áldozata lett 1907-ben a személyi dozimetria kifejlesztője és első alkalmazója, R. V. WAGNER röntgensókkészítő is. 1928-ban megalakult a Nemzetközi Sugárvédelmi Bizottság, de csak az 1950-es évektől tekinthető a munkája hatékonynak. 1936-ban a hamburgi Szent György Kórház udvarán emlékoszlopot állítottak azok tiszteletére, akik életükkel fizettek „a röntgensugárzás és a rádium orvostudományban való sikeres és biztonságos alkalmazásának” a kifejlesztéséért.

Folyamatosan vizsgálták az ionizáló sugárzás hatásait állatokon, többek között annak érdekében, hogy a még biztonságos dózisokat meghatározzák. Érdekes, hogy az állatok sugárérzékenysége igen eltérő: a kecske LD₅₀-es terhelése például 3,5 Gray, míg a denevéré 150, a darázsé 1000.

A II. világháború végén Japánra ledobott atombombák pusztító hatása ellen védtelen volt a lakosság. Az okozott szenvedés, a károk és az évtizedekre elhúzódó egészségügyi utóhatások dacára e szörnyű fenyegetés máig veszélyezteti az emberiséget. Képünkön PÁL GYÖRGY grafikusnak a Polgári Védelem Országos Parancsnoksága megrendelésére a hidegháborús időszakban, 1967-ben készített plakátja látható az atomtámadás idején szükséges óvintézkedésekről. A csernobili és a fukushimai katasztrófa arra figyelmeztet, hogy ma sem feledkezhetünk el a védekezés lehetséges eljárásairól.

Orbán Éva

FŐSZERKESZTŐ / EDITOR-IN-CHIEF

Dr. BALKÁ Gyula

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG / EDITORIAL BOARD

Dr. Abonyi Tamás
 Dr. Balka Gyula (elnök), Dr. Bándy Pál
 Dr. Bíró Ferenc, Dr. Bodó Gábor
 Dr. Búza László, Dr. Dunay Miklós Pál
 Dr. Farkas Róbert, Dr. Fekete Sándor György
 Dr. Fodor László, Dr. Gál János
 Dr. Gálfi Péter, Dr. Gönczi Gábor
 Dr. Jakab Csaba, Dr. Jerzsele Ákos
 Dr. Korzenszky Emőd, Dr. Laczay Péter
 Dr. Magyar Tibor, Dr. Manczur Ferenc
 Dr. Molnár Viktor, Dr. Nagy Béla
 Dr. Nemes Imre, Dr. Németh Tibor
 Dr. Ózsvári László, Dr. Sályi Gábor
 Dr. Seregi János, Dr. Solti László
 Dr. Sótonyi Péter, Dr. Szieberth István
 Dr. Tóth Balázs, †Dr. Tuboly Tamás
 Dr. Varga János, Dr. Vetési Ferenc
 Dr. Visnyei László, Dr. Vörös Károly

OLVASÓSZERKESZTŐ

†Sík Júlia

SZERKESZTŐSÉGI TITKÁR

Tóth Zsuzsanna

SZERKESZTŐSÉG / EDITORIAL OFFICE

H-1078 Budapest, István u. 2. Hungary
 Levélcím: 1400 Budapest 7. Pf. 2.
 Telefon/fax: (36-1) 341-3023
 Internet: <http://www.univet.hu/mal>
 E-mail: mal@univet.hu

KIADÓ / PUBLISHER

Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.
 H-1223 Budapest, Park u. 2.
 Telefon: (36-1) 362-8100
 Telefax: (36-1) 362-8104
 Internet: www.agrarlapok.hu
 E-mail: info@agrarlapok.hu
 Felelős kiadó: Bárányné Erdei Rita ügyvezető

HIRDETÉSEK FELVÉTELE

Telefon: (36-20) 996-9239, (36-1) 362-8100
 Telefax: (36-1) 470-0410
 E-mail: info@agrarlapok.hu

Minden jog fenntartva. A lapból értesítéseket átvenni csak a Magyar Állatorvosok Lapjára való hivatkozással lehet. A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

LAPTERV

made by zwoelf – www.zwoelf.hu

TERVEZŐSZERKESZTŐ

Markovics Réka

NYOMÁS

Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.
 2900 Komárom, Igmándi út 1.

INDEX: 25531
 HU ISSN 0025-004X

LAPTULAJDONOS

KIADÓ

AGRÁRMINISZTERIUM

